

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD)
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Vår saksbehandler
Carl Henriksen

Vår dato
20.10.2014

Vår referanse (oppgis ved svar)
2014/16877-3/117849/2014 EMNE 601

Telefon
22055562

Deres dato

Deres referanse

Høringsuttalelse fra Akershus fylkeskommune - NOU 2014:4 - Enklere regler - Bedre anskaffelser

Det vises til høringsbrev av 20. juni, med frist for å inngi svar 31.oktober 2014.

Akershus fylkeskommune (AFK) vil med dette avgi sin høringsuttalelse. Uttalelsen ble behandlet i AFKs fylkesutvalg, 13. oktober.

Innledning

Som en stor aktør er det viktig at AFK gjør gode innkjøp. Etisk handel er en viktig del av dette. Endringene som er foreslått i NOU 2014:4 vil forenkle det nasjonale regelverket og overlate til hver enkelt organisasjon å utforme retningslinjer for hvordan dette håndteres. AFKs vurdering er at det fortsatt vil være behov for på flere av områdene å opprettholde retningslinjer lokalt for å sikre at fylkeskommunen gjør gode innkjøp. Bortfall av nasjonale retningslinjer innebærer derfor ikke nødvendigvis noen samlet effektivisering. I høringsuttalelsen er det ut fra dette perspektivet gjort vurderinger av hvor det vil være nyttig å ha et nasjonalt regelverk for å sikre ensartet og god praksis.

AFK vil understreke viktigheten av at regelverket for offentlige anskaffelser utformes på en slik måte at svart arbeid og sosial dumping unngås, og at dokumentasjon sikres slik at kontroll og etterforskning av denne type kriminalitet blir mest mulig effektiv.

AFK mener det må kunne stilles strenge krav til tilbydere for å unngå svart arbeid og sosial dumping. Det vil tilgodese seriøse og lovlidige virksomheter og vanskeliggjøre svart arbeid og sosial dumping.

1. Formål og grunnleggende prinsipper (Se NOU side 73-82)

Utvalgets forslag:

Lov om offentlige anskaffelser (LOA) § 5 angir de grunnleggende krav/prinsipper som skal gjelde for alle offentlige anskaffelser. Videre angir forskrift om offentlige anskaffelser § 3-1 de samme kravene, dog i noe mer konkretisert form. Utvalget foreslår å endre dette.

Etter utvalgets vurdering er det behov for en opprydning i og klargjøring av de grunnleggende prinsippene slik de er kommet til uttrykk i anskaffelsesregelverket i dag. Utvalget understreker at forslaget ikke er ment å innebære realitetsendringer, men bare endringer av lov- og

forskriftsteknisk karakter. Utvalget foreslår å samle de grunnleggende prinsippene i én felles bestemmelse i anskaffelsesloven § 5. Som konsekvens vil anskaffelsesloven § 1 bli rendyrket som formålsbestemmelse.

Utvalget mener at det ikke er nødvendig å gjenta prinsippene eksplisitt i anskaffelsesforskriften. Utvalget foreslår å rendyrke prinsippene om likebehandling, gjennomsiktighet, konkurranse og forholdsmessighet i lovteksten. Innholdet i øvrige prinsipper i gjeldende regelverk (forutberegnelighet og etterprøvnbarhet) fanges opp av disse prinsippene og foreslås derfor ikke videreført.

Mindretallets forslag:

Mindretallet vil videreføre forutberegnelighet og etterprøvnbarhet som uttrykkelige prinsipper i loven.

AFK sitt svar:

AFK er enig i at det er fornuftig å skille mellom formål og virkemidler.

Videre er vi enige med utvalget i at alle prinsipper bør samles i lovteksten. Det bemerkes her at AFK ser mindretallets argumenter for hvorfor prinsippene forutberegnelighet og etterprøvnbarhet skal beholdes i teksten, men sett i lys av forenkling støttes flertallet. Endringen vil som nevnt ikke innebære realitetsendringer.

2. Forhandling som mulig og valgfri del av alle konkurranser. (NOU side 146-159)

Utvalgets forslag:

Utvalgets flertall foreslår å gå bort fra tradisjonelle anbudskonkurranser med gjeldende forhandlingsforbud. Flertallet foreslår å tillate all form for dialog mellom oppdragsgivere og leverandører, frem til tildeling av kontrakt. All dialog går inn under begrepet ”forhandlinger” og det er opp til oppdragsgiver å bestemme omfanget av dialogen. Det kan være snakk om alt fra små avklaringer og endringer, til fulle forhandlinger. Forhandlinger vil dermed bli en valgfri og mulig del av alle anskaffelser.

Oppdragsgivers valg i forhold til om det skal forhandles eller ikke, skal tas etter tilbudsfristens utløp, når oppdragsgiver har sett tilbudene og vurdert om det er behov for det. Oppdragsgiver får dermed mulighet til å ta stilling til om det er behov for dialog med leverandørene etter at tilbudene har kommet inn, og mulighet til å tilpasse omfanget av en eventuell dialog etter det faktiske behovet. For leverandører betyr dette at de i mye større grad får mulighet til å diskutere sine tilbud med oppdragsgiver. Det vil være enklere for oppdragsgivere å innlede en dialog med leverandører når de ikke står i fare for å bryte et forhandlingsforbud.

Mindretallets forslag:

Utvalgets mindretall ser ikke behovet for å fjerne anbudsinstuttet. Dette begrunnes blant annet med at anbudskonkurranser i dag er den mest benyttede prosedyreformen (4 av 5 konkurranser) og at dette i mange tilfeller også vil være den mest effektive konkurranseformen.

Mindretallet mener videre at det kan være rasjonelt for oppdragsgiver, av hensyn til resultatet av konkurransen, på forhånd å binde seg til at det ikke skal gjennomføres forhandlinger. Dette skaper større forutberegnelighet for leverandørene. Mindretallet mener også at flertallets forslag kan svekke oppdragsgivers insitament til å gjøre et forsvarlig forarbeid.

AFK sitt svar:

Utvalget foreslår to hovedendringer i sitt forslag til nytt prosedyreregulativ, som etter AFK sin mening må vurderes separat.

For det første foreslås det at man kun skal ha en prosedyre, kalt tilbudskonkurranse. I denne skal det alltid kunne forhandles. Beslutningen om det skal forhandles kan tas etter at tilbudene er åpnet, og man har vurdert om det er behov for å forhandle. I dagens forhandlingsprosedyre kreves det at man tar denne beslutningen, i forkant av kunngjøringen.

For det andre foreslås det å fjerne prosedyren anbudskonkurranse.

Utvalget påpeker at en oppdragsgiver uansett vil kunne «sende tydelige signaler i konkurransegrunnlaget, for eksempel ved å angi at forhandlinger som utgangspunkt kun vil bli benyttet til å avklare uklarheter, avvik med mer.». Man vil i realiteten kunne *velge* å frasi seg adgangen til å gjennomføre reelle forhandlinger, der hvor det tradisjonelle anbudssystemet vurderes å passe best, dog uten å stenge døra helt.

AFK mener at det er viktig å fortsatt kunne gjennomføre konkurranser i henhold til det tradisjonelle *anbudsprinsippet*. I svært mange tilfeller kan man utarbeide en entydig kravspesifikasjon, som beskriver akkurat det man skal ha. I slike tilfeller vil anbudskonkurranse, som regel, være den mest forutsigbare og effektive konkurranseformen.

Ut fra AFK sin vurdering vil de viktigste fordelene ved dagens anbudsprosedyre, i praksis bestå også i den nye prosedyren.

I dagens anbudsprosedyre vil forhandlingsforbudet stenge for det aller meste av kommunikasjon med tilbydere, etter tilbudsfrist, fram til tildeling av kontrakt har skjedd. Det er på det rene at AFK i flere anbudskonkurranser har måttet avvise og forkaste det tilsynelatende beste tilbudet på grunn av relativt små feil. Slike avvísninger kan også være ressurskrevende, fordi de kan resultere i klageprosesser.

Et av utvalgets hovedargument for at det vil være fornuftig å alltid holde døren åpen for forhandlinger, er at man vil kunne unngå leverandør- og tilbudsavvísninger. AFK er av den oppfatning at problemet med avvísninger best løses ved andre virkemidler enn å fjerne prosedyren anbudskonkurranse. Lovgiver bør søke å gjøre det lettere å foreta avklaringer, og åpne adgangen for å be om ettersending eller suppleringer av dokumentasjon, også i anbudskonkurranser.

En endring som foreslått vil innebære at det blir forskjell i prosedyrene over og under EU/EØS-terskelverdi. Det vil ikke lenger finnes en egen prosedyre for anbudskonkurranser i forskriftens del II. Det bør være et mål med harmonisering av forskriftens del II og III, med mindre andre og viktigere hensyn skulle tilsi annet.

AFK bemerker at regelendringen er ubalansert. Det er hevet over tvil at den foreslåtte prosedyren bidrar til mindre forutsigbarhet for leverandørene. AFK vurderer derfor at det vil måtte komme til å utvikle seg en praksis, som ivaretar behovet for forutsigbarhet for leverandørene. AFK vil uansett sørge for å forankre en forutsigbar praksis i vårt interne regelverk.

AFK vurderer at vi kan ha nytte av den foreslåtte regelendringen, men er usikre på om dette totalt sett bidrar til forenkling.

3. Alle kontrakter med en anslått verdi under 100 000, unntas regelverket for offentlige anskaffelser. (NOU side 96-97)

Utvalgets forslag:

Utvalget foreslår å unnta kontrakter med en anslått verdi under 100 000 kroner fra anskaffelsesregelverket. Etter flertallets vurdering er forslaget et betydelig forenklingstiltak. Ved så vidt lave kontraktsverdier bør oppdragsgiver kunne stå fritt til å inngå kontrakt med den han måtte ønske, uten noen plikt til å kontakte flere leverandører i forkant.

Konsekvensen av et slikt unntak er at oppdragsgiver fritas fra de grunnleggende reglene i anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriftens del I, inkludert plikten til å kontakte flere leverandører i henhold til det grunnleggende prinsippet om konkurranse, ved tildeling av de minste kontraktene.

Flertallet antar at de ressursbesparelser et slikt unntak vil medføre, vil veie opp for ulempene ved at det ikke lenger skal gjelde en plikt til å gjennomføre konkurranse. Når det er sagt, understreker flertallet at det likevel vil være fornuftig å foreta en sondering av markedet, også ved mindre anskaffelser. Men valget skal ligge innenfor oppdragsgivers anskaffelsesfaglige skjønn. Det er videre på det rene at oppdragsgiver ikke vil ha anledning til å dele opp kontrakter i den hensikt å unngå konkurranse.

Mindretallets forslag:

Utvalgets mindretall, ønsker ikke at anskaffelser under 100 000 kroner skal unntas fra anskaffelsesregelverket. Mindretallet viser til at det er et poeng i seg selv at de grunnleggende prinsippene om likebehandling, gjennomsiktighet, konkurranse og forholdsmessighet skal gjelde ved alle anskaffelser. Dette bidrar til en sunn offentlig anskaffeskultur- og praksis. Selv ved tildeling av kontrakter av lav verdi mener mindretallet at det er grunnleggende riktig at anskaffelser er gjenstand for konkurranse.

AFK sitt svar:

Forslaget er behandlet i ca. en spalte i utredningen. AFK er av den oppfatning at endringsforslaget krever en mer inngående utredning.

Et av hovedprinsippene i LOA og FOA er konkurranse. Det nevnes eksplisitt i flertallets innstilling at de ser på forslaget som «et betydelig forenklingstiltak». Videre uttrykkes følgende: «Ved så vidt lave kontraktsverdier bør oppdragsgiver kunne stå fritt til å inngå kontrakt med den han måtte ønske, uten noen plikt til å kontakte flere leverandører i forkant. Flertallet antar at de ressursbesparelser et slikt unntak vil medføre, vil veie opp for ulempene ved at det ikke lenger skal gjelde en plikt til å gjennomføre konkurranse».

Dagens regelverk oppstiller ingen konkrete krav til anskaffelser ved verdi under 100 000 kroner, utover at de grunnleggende kravene skal gjelde. Det er i dette kostnadsspennet svært mange av innkjøpene hos oss foretas. AFK finner ingen gode argumenter for slike kjøp ikke skal underlegges krav om *likebehandling, gjennomsiktighet, konkurranse og forholdsmessighet*.

I dag inntreffer kunngjøringsplikten når anskaffelsens estimerte verdi er større enn 500 000 kroner. Ved estimert verdi over 1,6 millioner kroner ved vare- eller tjenestekjøp, eller 40,5 millioner kroner for bygg- og anleggskontrakter, er man pliktig å kunngjøre i hele EU/EØS-området. Det aktuelle forslaget vil medføre ytterligere en «terskelverdi», på 100 000 kroner. Dette vil også bli en «kritisk» terskelverdi, da forskjellen mellom regelverket som skal følges over og under denne terskelen vil være svært stor. Det er en kjent problemstilling at behovshavere kan ha en hang til å

trekke den estimerte anskaffelsesverdien ned, muligens for å kunne nyttiggjøre seg av et enklere regelverk. Denne problemstillingen vil bli enda mer aktuell hvis forslaget vedtas.

Videre mener AFK at det er pedagogisk viktig å kunne fremheve at det skal være konkurranse fra første krone. Det vil være viktig å fremheve at de grunnleggende prinsippene alltid skal gjelde, eksempelvis at konkurransen skal stå i forhold til anskaffelsen (prinsippet om forholdsmessighet).

I dag etterleves regelverket (de grunnleggende kravene) uten at anskaffelsene er særlig ressurskrevende. Hvis en videregående skole i vårt fylke har behov for en ny oppvaskmaskin, vil det være tilstrekkelig med en sondering i markedet i form av undersøkelser på leverandørenes nettsider. Skolen vurderer selv hvilken maskin de ønsker å kjøpe, ut i fra en totalvurdering av pris og kvalitet. Våre interne retningslinjer for bestilling og fakturering tilsier at det som minimum sendes en bestilling til valgte butikk på e-post og at faktura kontrolleres mot bestillingen.

Hvis den samme skolen skal kjøpe et komplett sett med hvitevarer til sitt kjøkken, til en antatt verdi av 80 000 kroner, vil det fortsatt være tilstrekkelig med en sondering i markedet. Men AFK mener at det ved et slikt kjøp er behov for å innhente skriftlige tilbud på e-post for å oppnå best pris. Etter vår mening vil det av hensyn til prinsippet om etterprøvbarehet, være behov for noe mer dokumentasjon av kommunikasjonen med tilbyderne. Å lagre e-postene fra tilbyderne og e-postene vedrørende valg sendt deltakerne i konkurransen, vurderes å være tilstrekkelig.

Avslutningsvis ønsker AFK å påpeke at man svært sjeldent mottar klager rundt disse sakene. AFK har ikke blitt innklaget til KOFA, eller mottatt søksmål, i saker hvor anskaffelsesverdien er under 100 000 kroner. Klage- og/eller prosessviljen synes altså å være svært liten når det gjelder disse anskaffelsene. Dette tilsier at dagens praksis på anskaffelser mellom 0 og 100 000 kroner er god, og at en endring vil resultere i større usikkerhet både hos oppdragsgivere og hos tilbydere. At det sjelden klages betyr selvsagt ikke at leverandører ikke opplever forskjellsbehandling og brudd på regelverket. Vi finner det likevel riktig å nevne at leverandøren i dag ville kunne klage med hjemmel i forskriften, hvis leverandøren mener seg forskjellsbehandlet. Med den foreslåtte regelendringen vil denne rettigheten bortfalle.

AFK vurderer at de grunnleggende kravene som i dag gjelder, av hensyn til *god forvaltningsskikk*, også i fremtiden vil måtte gjelde for alle kjøp det offentlige foretar seg, uavhengig av om disse anskaffelsene er omfattet av lovverket eller ikke. Dermed vil enhver oppdragsgiver måtte vedta lokale instruksjoner som erstatning for de samme grunnleggende kravene.

AFK vil kunne håndtere et regelverk hvor anskaffelser med antatt verdi under 100 000 kroner ikke er omfattet. Dette ved å vedta at våre kjøp skal foretas i henhold til prinsippene i anskaffelsesregelverket. Regelendringen åpner dermed for lokalt selvstyre, kun i teorien.

Vi kan derfor ikke se at en slik endring vil medføre forenkling for fylkeskommunen.

4. Fjerne plikt til å føre anskaffelsesprotokoll og krav om skriftlighet over kroner 100 000,- (NOU side 128 - 130)

Utvalgets forslag:

Utvalgets flertall, foreslår å fjerne oppdragsgivers plikt til å føre anskaffelsesprotokoll. Etter flertallets vurdering er denne plikten overflødig ved siden av det generelle skriftlighetskravet. Det er avgjørende for etterprøvbareheten i en anskaffelsesprosess er at sentrale vurderinger og beslutninger nedtegnes skriftlig, ikke i hvilken form dette gjøres.

AFK sitt svar:

AFK er enige i flertallets forslag. Protokollplikten kan fjernes. AFK påpeker likevel at vi ikke kan se hvilken forenkling endringsforslaget reelt sett bidrar til. Dagens anskaffelsesprotokoll fungerer som en oppsummering av anskaffelsesprosessen som er gjennomført.

AFK mener at det uansett vil være behov for å holde oversikt over hva som har skjedd, og hva man har vurdert, i anskaffelsene. Men ved å fjerne protokollplikten vil man kunne etablere hensiktsmessige lokale rutiner for dokumentering, uten at man står i fare for å bryte det nasjonale regelverket.

5. Egenerklæring som kvalifikasjonsdokumentasjon, og mulighet til å be om ettersending og supplering av tilbud. «enhver opplysning» (Se NOU side 180 - 187)**Utvalgets forslag:**

Utvalget foreslår at oppdragsgiver skal kunne tillate levering av egenerklæring som foreløpig bevis på at leverandørene oppfyller kvalifikasjonskravene.

Dette innebærer at oppdragsgiver ikke lenger må vurdere alle leverandørers underliggende dokumentasjon, men for eksempel bare vinnerens. Utvalget foreslår dessuten å innføre bestemmelsene i det nye direktivet om at leverandører har rett til å levere egenerklæring som foreløpig bevis, for at de oppfyller kvalifikasjonskrav som skal dokumenteres ved sertifikater/attester utstedt av offentlige myndigheter eller uavhengig tredjepart.

AFK sitt svar:

AFK er ikke enig med utvalget og utvalgets argumentasjon. Det skjer relativt ofte at tilbydere blir avvist pga. manglende kvalifikasjoner.

Evalueringsmodeller hvor rangeringen påvirkes av de andre tilbydernes tilbud er svært utbredt. Det er ikke ressurseffektivt å evaluere tilbud som i utgangspunktet skulle vært avvist. Hvis man ikke siler ut de tilbyderne som ikke er kvalifisert før evaluering, risikerer man å måtte evaluere unødvendig mange tilbud. Evaluering av tilbud er langt mer ressurskrevende enn kvalifisering av leverandører.

Egenerklæringer vil ikke bidra til forenkling. I praksis vil AFK i fremtiden uansett etterspørre aktuell dokumentasjon sammen med tilbudet.

AFK er derimot enige i at adgangen til å be om ettersending og supplering av all dokumentasjon må bedres. Denne adgangen er for snever i dag. I dag kan kun «offentlig tilgjengelig informasjon» ettersendes, i tillegg til skatteattester og HMS-egenerklæring. Med offentlig tilgjengelig informasjon menes i praksis kun dokumenter utstedt av offentlige myndigheter. Supplering forutsetter at det allerede er levert dokumentasjon, men at denne vurderes å være mangelfull eller uklar.

AFK er derfor enige i ordlyden i forslaget til ny bestemmelse i FOA § 5-9 (4), se side 292 i NOU.

6. Digitalisering (Se NOU side 163 – 172)**Utvalgets forslag:**

Det nye anskaffelsesdirektivet krever at all kommunikasjon som hovedregel skal foregå elektronisk. Utvalget foreslår at de samme reglene om elektronisk kommunikasjon innføres også under EU-/EØS-terskelverdiene. Inntil disse reglene er gjennomført, foreslår utvalget at oppdragsgiver selv skal kunne bestemme hvilke kommunikasjonsmidler som skal benyttes.

Når det særlig gjelder levering av tilbud, foreslår utvalgets flertall at e-post skal være et tillatt kommunikasjonsmiddel.

Mindretallets forslag:

Utvalgets mindretall mener at tilbud ikke bør kunne leveres med e-post på grunn av manglende informasjonssikkerhet.

AFK sitt svar:

AFK er enig i at det bør gjelde de samme reglene over og under EU/EØS-terskelverdiene.

AFK anser det også som viktig at det etableres et nasjonalt system med likt brukergrensesnitt for alle brukere. Det største behovet for digitalisering av anskaffelsesprosessen vurderes å være i forbindelse med kunngjøringen, kommunikasjon med potensielle tilbydere før tilbudsfrist, mottak av tilbud, kommunikasjon med tilbyderne frem til tildeling, samt tildeling.

AFK ser positivt på utvalgets ønske om at tilbud skal kunne leveres via Doffin fra 1.1.16. Forutsetningen for støtten om å utvide Doffin, vil være at DIFI klarer å lage en god og brukervennlig løsning både for tilbyder og oppdragsgiver. Erfaringene fra januar 2014 med lanseringen av ny Doffin-versjon, gjør oss betenkt.

Å sende noe på e-post kan sammenlignes med å sende et postkort i posten, og kan ikke stå som et foretrukket medium for tilbudsmottak for alle anskaffelser med verdi under 1,6/40,5 millioner kroner. AFK bemerker at det må gjøres en vurdering hvor man ut fra effektivitetshensynet kan komme fram til at e-post kan benyttes.

7. Nye terskelverdier (NOU side 118 - 127)

Utvalgets forslag:

Utvalgets flertall foreslår å videreføre den nasjonale terskelverdien på 500 000 kroner for alle kontrakter som er omfattet av regelverket. Ut fra et forenklingperspektiv ønsker ikke flertallet at terskelverdien differensieres for forskjellige typer kontrakter.

Mindretallets forslag:

Mindretallet fordeler seg på følgende ulike forslag:

- Den nasjonale terskelverdien for vare- og tjenestekontrakter heves til 600 000 kroner i tråd med den generelle prisutviklingen i samfunnet i perioden 2005–2013, mens terskelverdien heves til 3 millioner kroner for bygge- og anleggskontrakter.
- Den nasjonale terskelverdien på 500 000 kroner videreføres for alle vare- og tjenestekontrakter, mens terskelverdien for bygge- og anleggskontrakter heves til 3 millioner kroner.
- Den nasjonale terskelverdien på 500 000 kroner videreføres for alle kontrakter som er omfattet av regelverket, men slik at terskelverdien for kontrakter om særlige tjenester skal være 3 millioner kroner.
- Den nasjonale terskelverdien heves til 600 000 kroner for vare- og tjenestekontrakter og til 3 millioner kroner for bygge- og anleggskontrakter. Terskelverdien skal også være 3 millioner kroner for kontrakter om særlige tjenester.

AFK sitt svar:

Den nasjonale terskelverdien for vare- og tjenestekontrakter bør heves i tråd med den generelle prisutviklingen i samfunnet. Øvrige terskelverdier bør bestå slik de er i dag.

8. Endringer i tildelingskriteriene før tilbudsfrist, såfremt endringene ikke er vesentlige (NOU side 192 - 193)

Utvalgets forslag:

Utvalget foreslår at oppdragsgiver skal ha adgang til å gjøre endringer i tildelingskriteriene før tilbudsfristens utløp, såfremt endringene ikke er vesentlige. Med andre ord foreslår utvalget at adgangen til å gjøre endringer i tildelingskriteriene skal være underlagt de samme regler som gjelder for konkurransegrunnlaget for øvrig, frem til tilbudsfristens utløp.

AFK sitt svar:

AFK stiller seg bak forslaget.

9. Reglene om tilbudsåpning fjernes (Se NOU side 206)

Utvalgets forslag:

Utvalget foreslår at reglene om tilbudsåpning oppheves. Reglene har sitt opphav i tradisjonell anbudsrett og innebærer etter utvalgets vurdering en unødvendig formalisering av hvordan oppdragsgiver skal håndtere tilbudene. I denne sammenheng viser utvalget til at oppdragsgiver uansett ikke skal undersøke innholdet i et tilbud før tilbudsfristen har utløpt.

AFK sitt svar:

AFK stiller seg bak forslaget. Det vil spesielt oppleves som en forenkling at man kan åpne tilbudene når det passer oppdragsgiver, i stedet for å åpne på et tidspunkt som må angis i forkant, i konkurransegrunnlaget.

AFK ønsker her likevel å bemerke at det fortsatt vil være behov for dokumentasjon rundt innlevering av tilbud, da med tanke på om de ble levert rettidig eller ikke. Gode grunner tilsier også at det bør være to personer til stede ved tilbudsåpningen.

AFK vil nok beholde dagens praksis ved at åpning gjennomføres av to personer, hvor alt nedfelles i en form for åpningsprotokoll.

10. Fjerne kravet om skatteattest og HMS erklæring. Også avvisningsbestemmelser om samme. (Se NOU side 221)

Utvalget forslag:

Det foreslås å fjerne kravet om levering av skatteattest og HMS-egenerklæring. Som en naturlig konsekvens av dette forslaget er det heller ikke behov for en avvisningsbestemmelse knyttet til manglende levering av skatteattest og HMS-egenerklæring. Flertallet peker likevel på at oppdragsgivere som ønsker å stille krav om innlevering av skatteattest og HMS-egenerklæring, har mulighet til å gjøre dette. Dette forslaget kommer på bakgrunn av NOU side 90, hvor det drøftes hvorvidt disse attestene rent faktisk opplyser om de reelle forhold i bedriften med tanke på økonomi og eksempelvis svart arbeid.

AFK sitt svar:

AFK stiller seg bak forslaget.

11. Fjerne avvisningsbestemmelse for når tilbud ikke er signert. (Se NOU side 201)

Utvalgets forslag:

Utvalget foreslår å erstatte kravet om at tilbudet skal være signert, med et krav om at tilbudet skal være bindende. Etter utvalgets vurdering er det avgjørende at tilbudet binder leverandøren, ikke at det er signert.

AFK sitt svar:

AFK er enige i vurderingen av at avvisningsbestemmelsen knyttet til signering av tilbudet kan utgå. Et korrekt inngitt tilbud, uten signatur, vil anses bindende hvis ikke annet fremkommer av tilbudets innhold.

12. Tilbudets form og innhold (Se NOU side 201 - 202)

Utvalgets forslag:

Utvalget foreslår å stryke kravene om at tilbud skal være lukket og merket. Etter utvalgets vurdering fremstår disse kravene noe gammeldags, og de har gitt opphav til enkelte rigide avgjørelser om avvisning av tilbud.

AFK sitt svar:

Denne bestemmelsen har blitt ansett som et viktig virkemiddel mot at oppdragsgiver eller andre kan gjøre seg kjent med innholdet i tilbudet, før tilbudsfristens utløp. AFK bemerker at dette, tatt i betraktning forslaget om digitalisering (punkt 6), kun gjelder tilbud på papir. Det antas at oppdragsgivere svært sjelden vil kreve at tilbud leveres på papir etter 1.1.2016.

Dermed vurderer AFK at forslaget kan vedtas.

13. Self cleaning inn i FOA del II (Se NOU side 241-242)

Utvalget foreslår:

Det følger av det nye anskaffelsesdirektivet at medlemsstatene skal fastsette den maksimale utestengingsperiode for en leverandør som ikke har iverksatt self cleaning-tiltak, jf. artikkel 57 nr. 7. Er leverandøren rettskraftig dømt for visse straffbare forhold, jf. artikkel 57 nr. 1, kan en slik utestengingsperiode ikke overstige fem år fra datoen for domsavsigelsen.

Utvalget finner det hensiktsmessig å regulere adgangen til self cleaning også i det nasjonale regelverket. Klare og tydelige regler om self cleaning vil skape et sterkt insentiv for leverandører til faktisk å få gjort opp for seg og sørge for at det ikke skjer gjentatte misligheter.

AFK sitt svar:

AFK stiller seg bak forslaget.

Vi takker for anledningen til å avgi høringsuttalelse.

Med vennlig hilsen

Knut Sletta
fylkesdirektør

Thomas Ertsås
innkjøpsrådgiversjef

Dokumentet er elektronisk godkjent.